

Foto: Archív BKZB

Majú na to nos

Nebojíte sa tmy
a uzavretých priestorov?
Môžete sa stať figurantmi
pre psích záchranařov.
Alebo môžete spolu
so svojím štvornohým
miláčikom zachraňovať
ľudské životy.

Slovenský Červený kríž roky spolu pracuje nielen s policajtmi a hasičmi, ale aj so psami. Konkrétnie s tými z Miestneho spolku Bratislavskej kynologickej záchranařskej brigády (BKZB). Vznikla v roku 1994, miestny spolok o štyri roky neskôr. „Našou úlohou je výcvik záchranařských psov, ktoré sa špecializujú na vyhľadávanie nezvestných a zavalených osôb v lesných porastoch a zavadených budovách po zemetraseniach, výbuchoch plynu

a podobne,“ vysvetluje Mgr. Iveta Lipovská, veliteľ BKZB. Členovia spolku niekoľkokrát zasahovali pri veľkých zemetraseniach v Turecku aj na Taiwane v roku 1999.

AK SA NEBOJÍTE TMY

Chcete sa stať súčasťou tímu? Dvere má otvorené každý. „Jedným z najdôležitejších kritérií je dostatok času, keďže pes je živá bytosť a potrebuje každodennú starostlivosť. Zvlášť to platí pre psa vo výcviku. Vtedy je

– záchrancom, ale aj s ostatnými ľuďmi. To je pri výcviku veľká výhoda,“ objasňuje kynologička.

ZÁCHRANÁRI NA ŠTYROCH

Výcvik záchranareskeho psa trvá prakticky celý život. Cvik označenia ukrytej osoby sa dá zvládnuť za pomerne krátky čas, no to je len začiatok. Najdôležitejšie je zoznamovať psa s rôznymi situáciami a prostrediami, s ktorými sa môže stretnúť v praxi. „Meníme miesta tréningov, počet ukrytých osôb, veľkosť prehľadávanej plochy, pracujeme s rôznym prúdením vzduchu v miestnosti, so smermi vetra v lese. Pre psa je to skôr zábava, neprepadá nežiaducemu stereotypu a teší sa na každý tréning,“ vystihuje podstatu cvičenia, ktorého zavŕšením bývajú skúšky. „Môžu byť na národnnej, ale aj medzinárodnej úrovni. Odborní rozhodcovia posúdia, či je psík dostatočne fyzicky, ale aj psychicky zdatný zvládnuť náročné podmienky pri naozajnej pátraczej akcii. Okrem testu vyhľadávania osôb nesmie chýbať overenie poslušnosti a obratnosti psa,“ vysvetľuje Iveta Lipovská. V kondícii sa však nemusí udržiavať iba štvornohý záchranař, ale aj psovod. „Určitú kondíciu potrebuje najmä pri pohybe v náročnom horskom teréne. Aby sa nestalo, že namiesto poskytnutia pomoci bude potrebovať pomoc on sám,“ konštatuje veliteľ BKZB.

NEZMAZATEĽNÉ SPOMIENKY

Bohožiaľ, u nás často nastupujú kynológovia ako poslední pri pátraní po nezvestných. „Veľa ráz nachádzame už len telo. Aj štrnásťročného chlapca z bratislavskej Petržalky, ktorý odišiel z domu, aby si siahol na život. Či šesťdesiatjedenročného amatérskeho fotografa, ktorý asi spadol zo skaly v náročnom horskom teréne Muránskej planiny. Smutný koniec malo aj pátranie po devätnásťročnej žene v okolí Banskej Bystrice, ktorá sa rozhodla pre dobrovoľný odchod z tohto sveta.“ Iné to bolo pri zemetrasení v Turecku. „Našim psovodom sa niekoľkokrát podarilo lokalizovať živé osoby pod ruinami zrútených budov a tieto zážitky ešte aj po toľkých rokoch zanechávajú nezmazateľné a silné pociely v ich dušiach.“ ■

Foto: Archív BKZB

nevyhnutné niektoré cviky či disciplíny trénovať každý deň,“ upozorňuje Iveta Lipovská. Výhodou je, keď máte vlastného psa, ale v spolku vás privítajú aj bez neho. „Keďže na našu činnosť nevyhnutne potrebujeme aj figurantov, teda osoby, ktoré ukrývame do simulovaných úkrytov. Naše psy ich následne vyhľadávajú. Uplatnenie tak nájde skutočne každý, kto nemá strach z tmy a uzavretých priestorov,“ pozýva medzi kynológov.

NA RASE NEZÁLEŽÍ

Zapojiť sa môžu aj všetky psy. Na rase nezáleží. „Viac ako príslušnosť k plemenu je dôležitý potenciál psa. V záchranařčine je niekoľko disciplín a nie každý pes musí ovládať všetky. Menšie psíky majú výhodu pri prehľadávaní ruín budov, pretože sa ľahšie dostanú do úzkych priestorov medzi panelmi. Väčší pohyblivý pes má výhodu pri prehľadávaní rozsiahlych lesných plôch, veľké robustné plemená zase excelujú pri vodnej záchrane. Podmienkou nie je ani rodokmeň, veľakrát sa v praxi osvedčili kríženec, či dokonca psy z túulkov. Napriek zlým skúsenostiam mávajú veľmi pozitívny vzťah so svojím majiteľom

Lenka ŠTEFÁNKOVÁ